

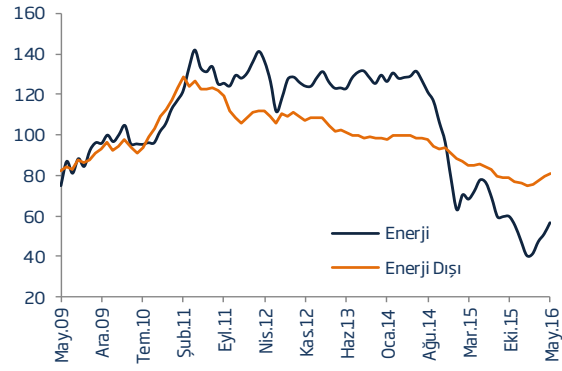
- Ocak 2016'da Aralık 2004'ten bu yana en düşük seviyesine inmesinin ardından Şubat ayında yükseliş eğilimine giren emtia fiyatları genel endeksi Mayıs ayında da artışını sürdürdü. Böylece, emtia fiyatları üst üste dördüncü ayında da yükseliş kaydetmiş oldu. Bu dönemde, endekste görülen aylık %6'lık yükselişte enerji fiyatlarındaki artış etkili oldu.
- Mayıs ayında ham petrol fiyatları ağırlıklı olarak OPEC dışı ülkelerin üretimindeki azalışın etkisiyle %12,7 artarak son 7 ayın en yüksek seviyesine ulaştı.
- Değerli metal fiyatları Mayıs ayında %1,9 değer kazanırken, endüstriyel metal fiyatlarındaki hızlı düşüşün etkisiyle genel metal fiyatları endeksi %3,3 geriledi.
- Tarım fiyatları endeksi Mayıs ayında %3,2 oranında artış kaydetti. Olumsuz hava koşulları nedeniyle pek çok ürünün hasadında gözlenen azalış bu gelişmede etkili oldu.

EMTİA FİYAT ENDEKSLERİ (2010=100)

Emtia Fiyatları Genel Endeksi

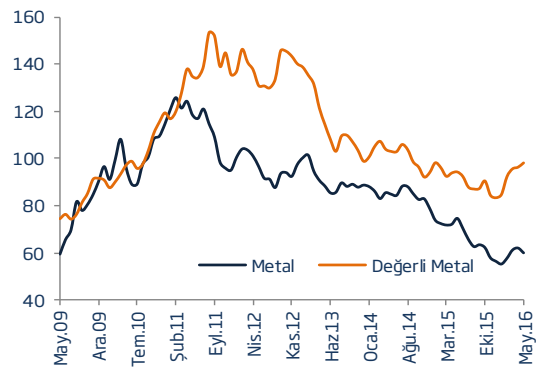
Enerji ve Enerji Dışı

Tarım *

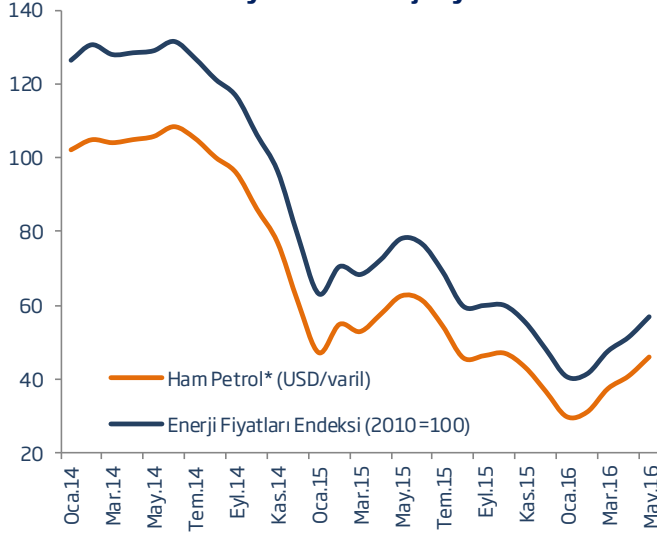
Metal *

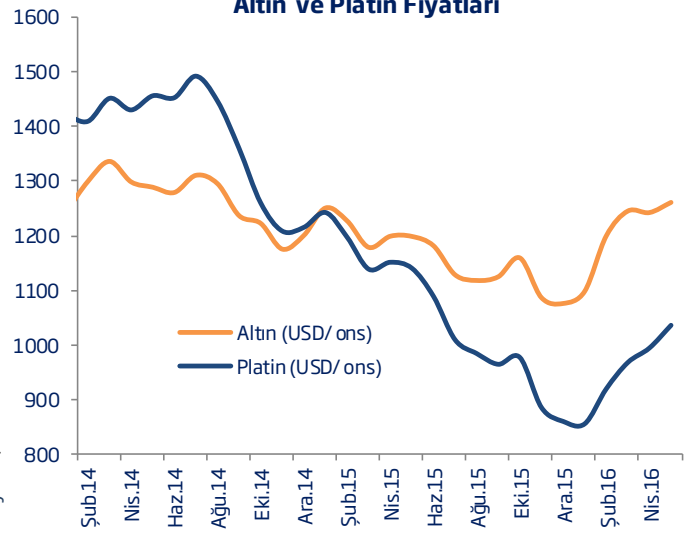
EMTİA PİYASALARINDA SON GELİŞMELER

- Mayıs ayında ham petrol fiyatları* %12,7 artış kaydetti. Söz konusu gelişmede, OPEC dışı ülkelerin üretimindeki azalma etkili olurken, ABD’de petrol stoklarının gerilemesi, Kanada’da petrol sahalarında çıkan yangın ve Kuveyt’te petrol işçilerinin greve gitmesi gibi nedenlerle üretimin azalması fiyatları yukarı taşıdı. Ayrıca, bu dönemde bazı uluslararası finans kuruluşlarının petrol fiyatı tahminlerini yükseltmesi fiyatlara destek sağladı. Böylece, ham petrolün fiyatı son 7 ayın en yüksek seviyesine ulaştı.
- Mayıs ayında değerli metallerin fiyatları bir miktar artarken, endüstriyel metallerin fiyatları geriledi. Fed’in faiz artırımının yılın ikinci yarısına kalması doların değer kaybetmesine neden olurken altın fiyatları %1,5 artış kaydetti. Böylece, altın fiyatları Ağustos 2014’ten bu yana en yüksek seviyesine ulaştı. Mayıs ayında platin ve gümüş fiyatları da sırasıyla %4,2 ve %3,6 oranında artış kaydetti.
- Çin’de inşaat ve imalat sektörlerinde iktisadi faaliyetin hız kazanması ile son aylarda artmış olan demir cevheri fiyatları Mayıs ayında %9,8 oranında geriledi. Bu gelişmede, sektörde oluşan arz fazlası ve Çin’de düzenleyici otoritenin piyasadaki spekülasyon hareketlerin önüne geçmek için önlem alması etkili oldu. Küresel arz fazlası nedeniyle bakır ve nikel fiyatları sırasıyla %3,7 ve %2,5 geriledi.

Petrol Fiyatları ve Enerji Fiyatları Endeksi

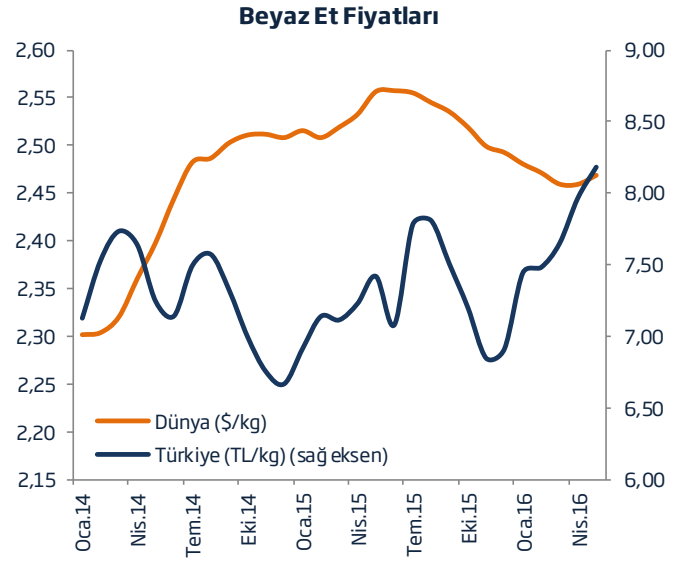
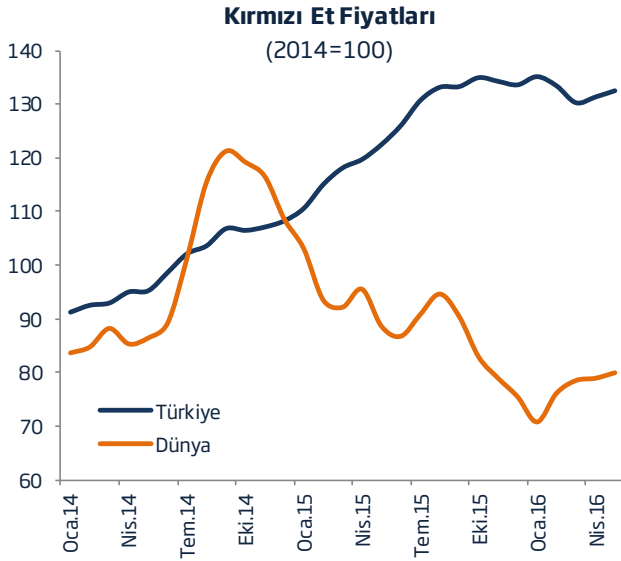
Altın ve Platin Fiyatları

- Tayland, Endonezya ve Malezya'nın Eylül 2016'ya kadar ihracatı sınırlandırma yönünde anlaşmaları nedeniyle Mart ve Nisan aylarında hızla yükselmiş olan kauçuk fiyatları, Mayıs ayında en büyük pazar niteliğindeki Çin'in ithalatını azaltmasının da etkisiyle düşen talep paralelinde %7,8 geriledi.

EMTİA PIYASALARINDA SON GELİŞMELER

- Mayıs ayında Asya kıtasındaki kuraklığın rekoru olumsuz etkilemesi nedeniyle pirinç fiyatları %9,6 artış kaydetti.
- Son aylardaki artış eğilimine Nisan ayında ara veren şeker fiyatları, Mayıs ayında başta Hindistan olmak üzere birçok ülkede üretimin düşmesi nedeniyle %11,7 arttı. Böylece, şeker yıllık bazda %27,5'lik artışla fiyatın en çok arttığı tarım ürünü oldu.
- Küresel piyasalarda gözlenen arz fazlalığı nedeniyle Eylül 2014'ten itibaren aşağı yönlü bir eğilim sergileyen kırmızı et fiyatları, Şubat 2016'da başladığı yükselişini Mayıs ayında da sürdürerek %1,3 arttı. Yurt içinde ise karkas et ithalatına izin verilmesinin ardından gerileyen kırmızı et fiyatları Nisan ve Mayıs aylarında hafif artışlar kaydetti.
- Küresel piyasalarda 2015'in ortasından itibaren düşmekte olan beyaz et fiyatları ise, Türkiye'de 2015 sonunda başlayan artış trendini Mayıs ayında da sürdürdü. Yurt içinde tavuk eti fiyatlarındaki artış aylık %2,7, yıllık %10,3 oldu. Son dönemde sektörün ihracatında yaşanan sıkıntıların fiyat artışını bir süre sınırlandıracağını tahmin ediyoruz.

- Yüksek stoklar ve rekorla ilgili olumlu beklentiler Mayıs ayında buğday fiyatlarının %8,4 düşmesine neden oldu. Böylece, ilgili ürünün fiyatı yıllık bazda %20,2 geriledi.
- Mart ayında son 7 yılın en düşük seviyesine gerileyen pamuk fiyatları, Nisan ayındaki %5,8 artışının ardından Mayıs ayında da %1,4 oranında artış kaydetti.

EMTİA PİYASALARINDA BEKLENTİLER

- Ham petrol piyasasında fiyatlar, Nijerya'da petrol boru hattına düzenlenen saldırının arza yönelik endişeleri artırmasıyla Haziran ayı başında da yükselişini sürdürdü. İzleyen günlerde ABD'deki üretimin düşmesine rağmen OPEC ülkelerinin üretimde kısıntıya gitme konusunda anlaşmaya varamamaları fiyat artışlarını baskıladı. Öte yandan, İran'ın ham petrol ihracatını yaptırımlar öncesi seviyeye çekmeyi hedeflemesi de bu baskıyı artırıyor. Kısa vadede, halen yüksek olan ham petrol arzı ve beklenmedik arz kesintileri nedeniyle piyasadaki dalgalanmanın devam etmesini bekliyoruz.
- Yılın ikinci yarısında Fed'in faiz artırımlarının daha da ötelenmesi durumunda başta kıymetli metaller olmak üzere emtia fiyatlarının yükseliş eğilimini sürdürebileceğini düşünüyoruz.

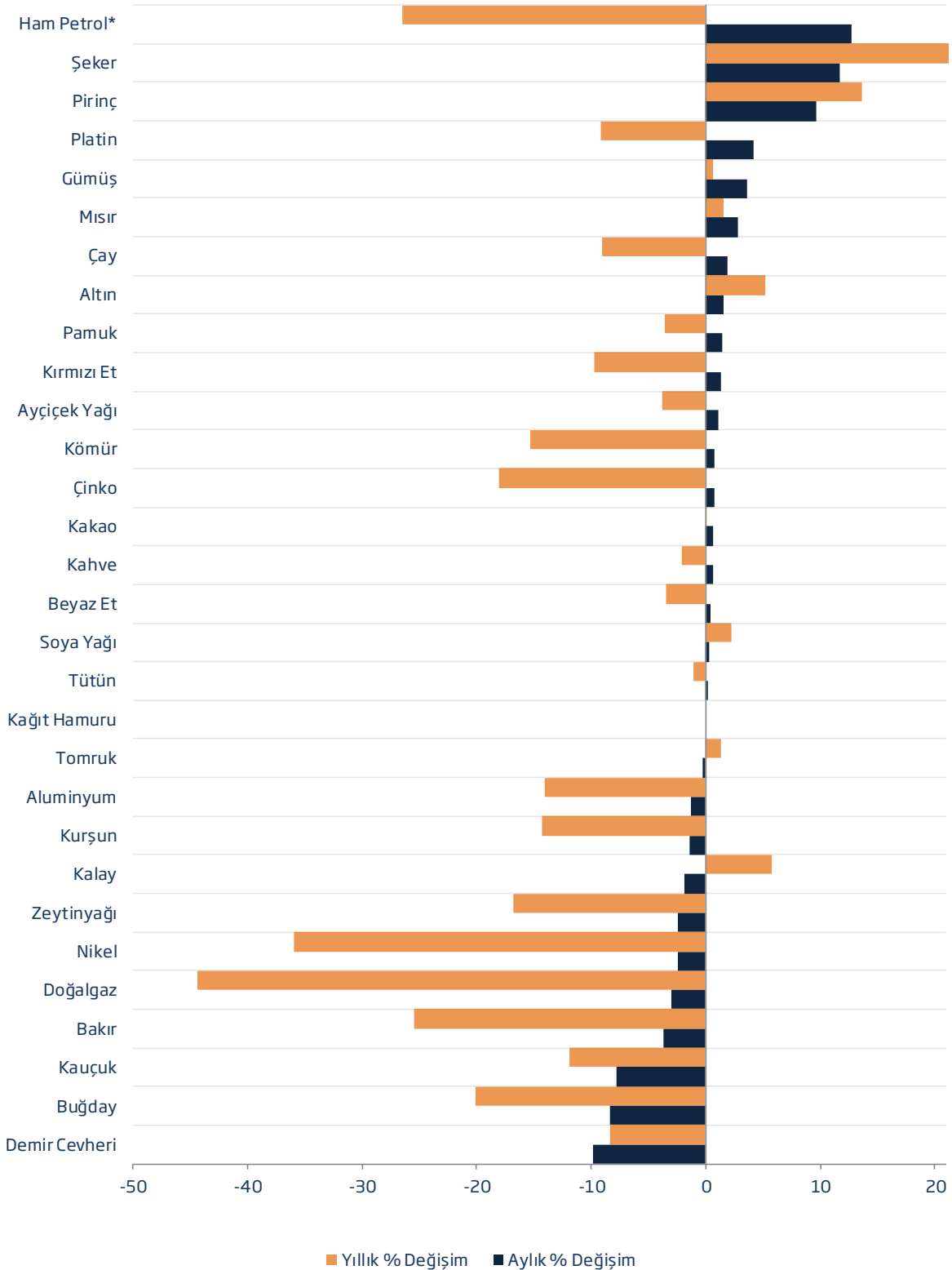
EMTİA FİYATLARI: Gerçekleşme ve Tahminler

		Gerçekleşme				Tahmin			
		2000	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2020
Enerji									
Ham Petrol*	USD/varil	28,2	104,1	96,2	50,8	41,0	50,0	53,3	60,4
Kömür	USD/ton	26,3	84,6	70,1	57,5	50,0	51,0	52,1	54,2
Doğalgaz (Avrupa)	USD/milyon btu	3,9	11,8	10,1	7,3	4,5	4,8	5,1	5,8
Tarım									
Kakao	USD/kg	0,9	2,4	3,1	3,1	3,1	3,0	2,9	2,8
Kahve	USD/kg	1,9	3,1	4,4	3,5	3,3	3,3	3,3	3,4
Çay	USD/kg	1,9	2,9	2,7	2,7	2,6	2,7	2,7	2,8
Soya Yağı	USD/ton	338	1.057	909	757	775	797	820	868
Mısır	USD/ton	89	259	193	170	165	170	176	188
Pirinç	USD/ton	202	506	423	386	375	379	383	390
Buğday	USD/ton	114	312	285	204	180	188	197	216
Kırmızı Et	USD/kg	1,9	4,1	5,0	4,4	3,8	3,8	3,9	4,0
Beyaz Et	USD/kg	1,3	2,3	2,4	2,5	2,5	2,5	2,4	2,4
Şeker	USD/kg	0,2	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4
Tomruk	USD/metre küp	275	464	465	389	390	401	412	436
Pamuk	USD/kg	1,3	2,0	1,8	1,6	1,6	1,6	1,7	1,8
Kauçuk	USD/kg	0,7	2,8	2,0	1,6	1,4	1,4	1,5	1,7
Tütün	USD/ton	2.976	4.589	4.991	4.908	5.000	4.942	4.884	4.771
Metal									
Alüminyum	USD/ton	1.549	1.847	1.867	1.665	1.600	1.649	1.700	1.806
Bakır	USD/ton	1.813	7.332	6.863	5.510	5.000	5.190	5.388	5.807
Demir Cevheri	USD/kuru ton	28,8	135,4	96,9	55,8	50,0	51,5	53,0	56,2
Kurşun	USD/ton	454	2.140	2.095	1.788	1.775	1.827	1.880	1.992
Nikel	USD/ton	8.638	15.032	16.893	11.863	9.200	10.029	10.933	12.992
Kalay	USD/ton	5.436	22.283	21.899	16.067	15.000	15.652	16.333	17.783
Çinko	USD/ton	1.128	1.910	2.161	1.932	1.800	1.858	1.919	2.046
Altın	USD/troy ons	279	1.411	1.265	1.161	1.150	1.132	1.115	1.081
Gümüş	USD/troy ons	5,0	23,8	19,1	15,7	15,0	15,1	15,2	15,4
Platin	USD/troy ons	545	1.487	1.384	1.053	950	999	1.051	1.164

Kaynak: Dünya Bankası

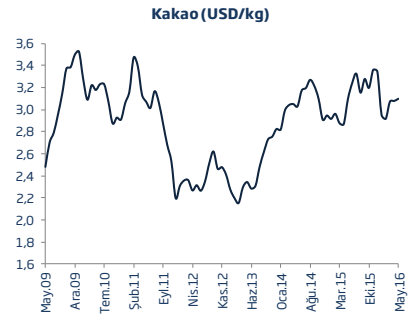
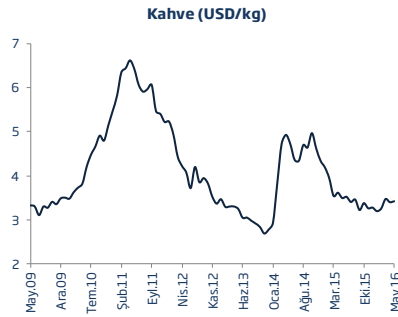
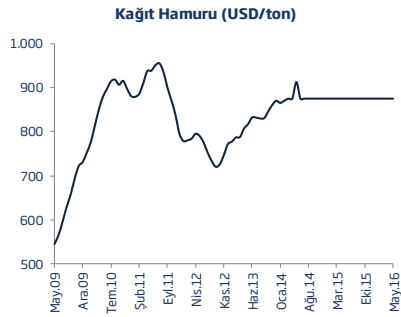
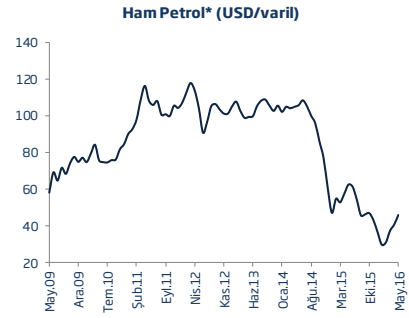
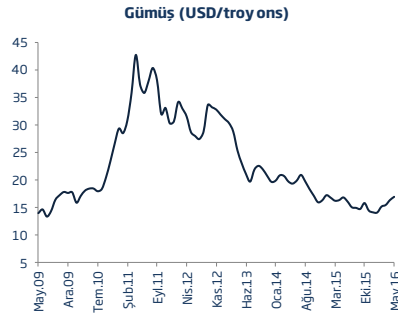
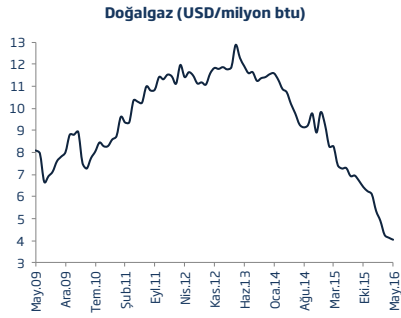
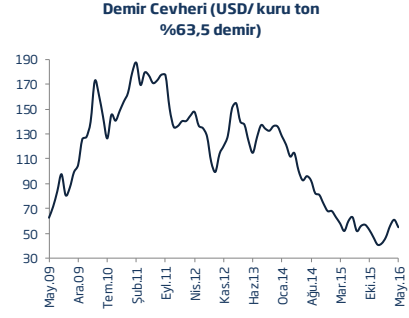
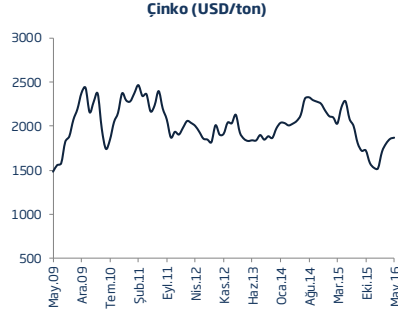
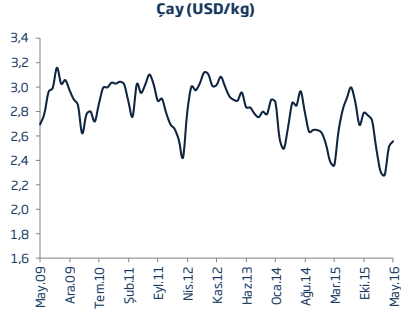
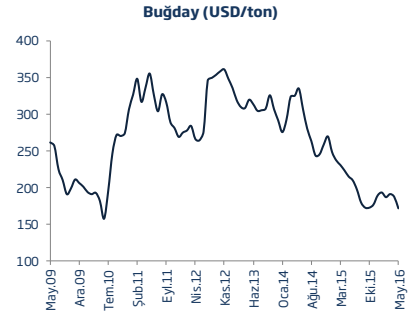
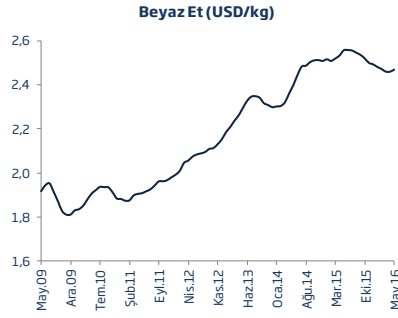
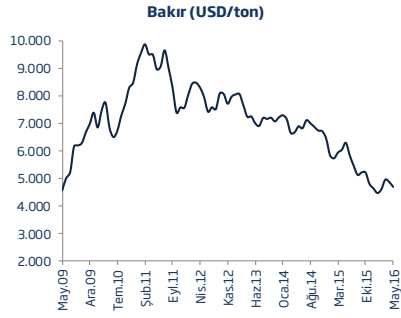
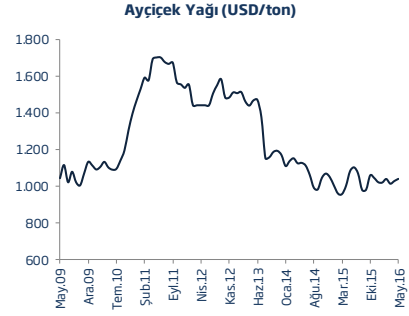
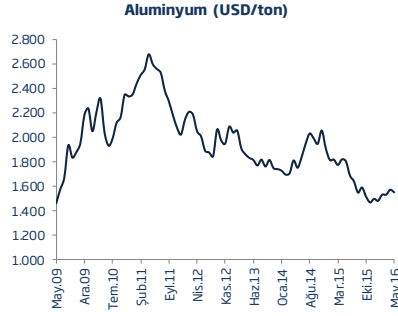
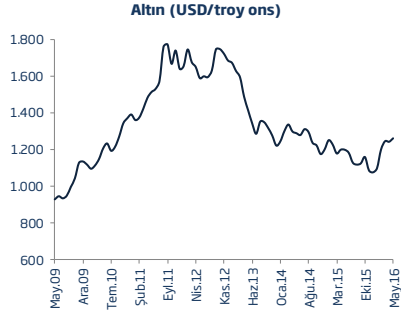
* Brent, WTI ve Dubai petroleri spot fiyatları ortalamasıdır.

Emtia Fiyatlarında Değişim Oranları (Mayıs 2016)

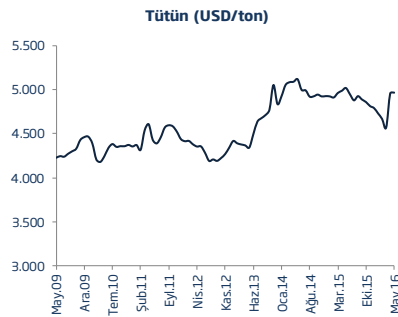
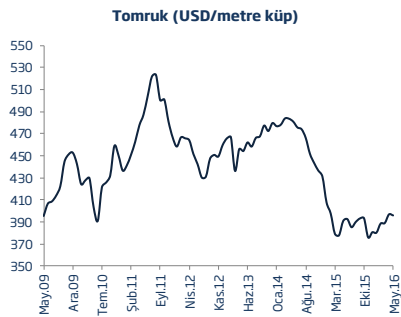
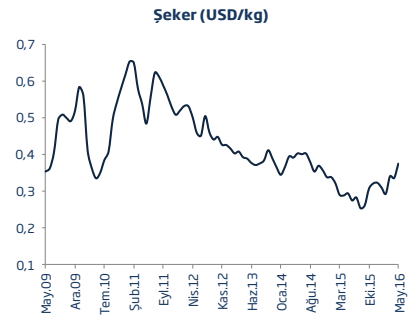
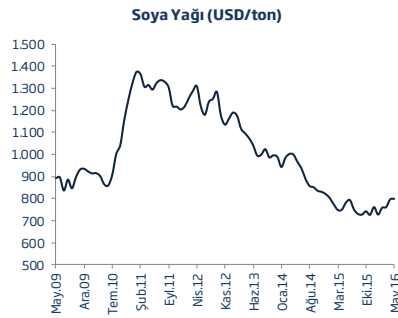
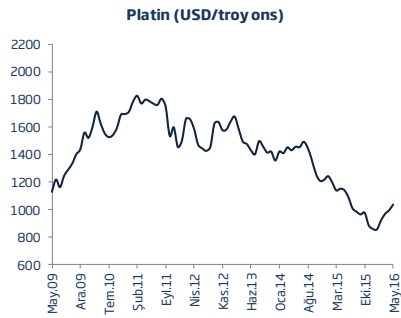
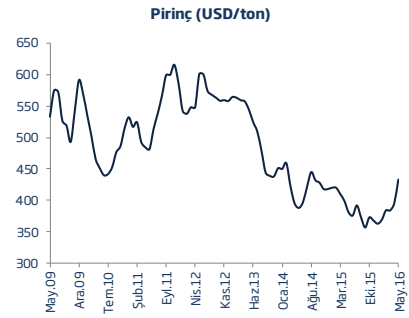
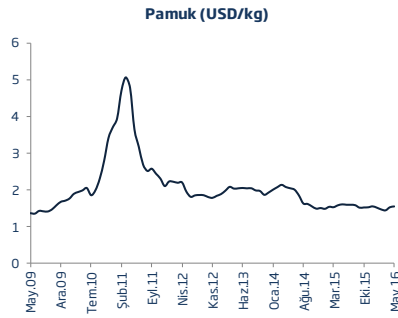
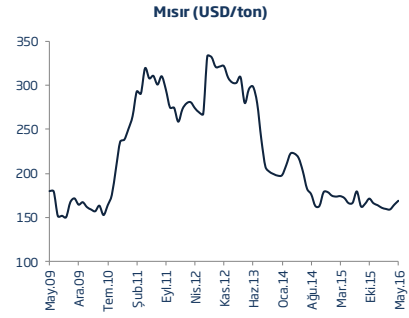
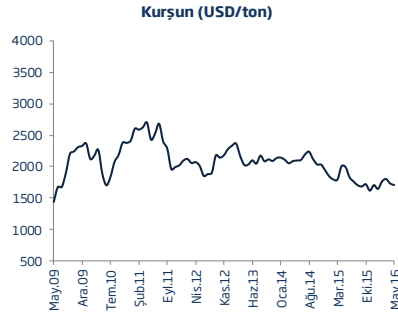
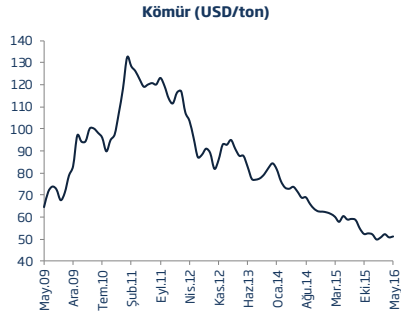
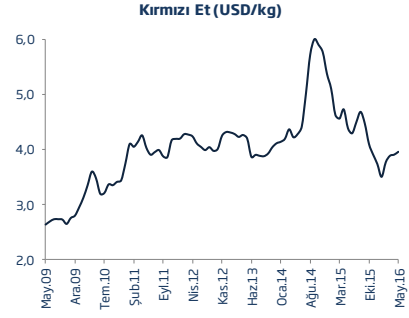
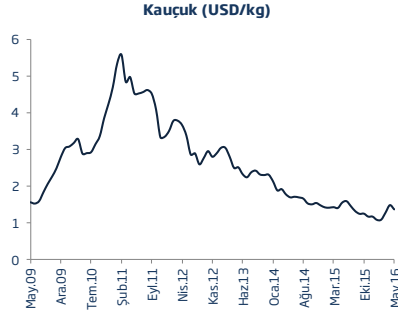
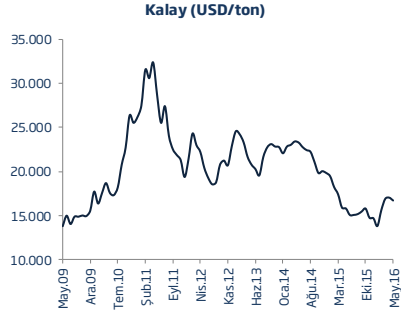
* Brent, WTI ve Dubai petroleri spot fiyatları ortalamasıdır.

EMTİA FİYATLARI - I

* Brent, WTI ve Dubai petroleri spot fiyatları ortalamasıdır.

EMTİA FİYATLARI - II

Rapordaki tablo ve grafiklerde IMF ve Dünya Bankası'nın verileri kullanılmıştır.

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü**İzlem Erdem - Bölüm Müdürü**

izlem.erdem@isbank.com.tr

Bora Çevik - Uzman

bora.cevik@isbank.com.tr

Alper Gürler - Birim Müdürü

alper.gurler@isbank.com.tr

Ahmet Aşarkaya - Uzman Yrd.

ahmet.asarkaya@isbank.com.tr

H. Erhan Gül - Müdür Yrd.

erhan.gul@isbank.com.tr

Ayşe Betül Öztürk - Uzman Yrd.

betul.ozturk@isbank.com.tr

Dilek Sarsın Kaya - Uzman

dilek.kaya@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <http://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.